GERÇEK MÜRŞİDLER KİMLERDİR?

Şeyh Şerâfeddin Bingöl kaddese'llâhü sırrahu'l azîz buyurdu ki;

Mürşidler dört kısımdır:

Mürşid-i teberrük, mürşid-i tezkîye, mürşid-i tasfiye ve mürşid-i terbiye.

Makâm ve mertebeleri, ulvîyyet ve kudsiyyeleri, zikrolunduğu tertipdedir. En iptidâ (başlangıç) makâmda olan, mürşid-i teberrük'dür.

MÜRŞİD-İ TEBERRÜK olan zâtta bulunması lâzım gelen evsâf ve şerâitdendir ki; evvelâ o zât kendi mürebbî ve mürşidi tarafından **beş bin lafza-i celâl'i ve beş bin de salavât-ı şerîfeyi telkîn** ve tavsîfe me'zûn (***ders vermeğe yetkili***) bulunmalıdır. Bilcümle mahlûkâtın tesbihâtına vâkıf olması lâzımdır. Ehl-i kubûrun hakîkatına - hayal ve evhâm olmayıp, doğrudan doğruya - hallerine vâkıf olması gerekir. Onların üzerinde bulunan saâdet veya azabın, hangi amellerden mütevellit (***doğmuş***) olduğunu bilmesi lâzımdır. Azabın hangi cürüm ve günahın neticesi olduğunu bilmelidir. Bütün kâinatta her türlü vak'alardan ve renklerden, vahdâniyyet-i ilâhiyyeye ***(Allah'ın birliğine)*** burhân ve delâili anlaması gerekir. Cümle mahlûkâtın esâmilerini ***(isimlerini)*** bilmesi dahi lâzımdır. Etbâ ve müridânın üzerine, meşâyıh-i kirâm hazerâtının cezbe ve nazarlarını, celbe (***çekmeğe)*** iktidar ve selâhiyetli ***(yetkili)*** olması lâzımdır. Cihet-i istikâmeti mükemmel olmalıdır. Müridân ve etbâlarını, makâm-ı tezkiye ve tasfiyeye irsâle ***(çıkarmağa)*** muktedir olmalıdır. Yirmi dört saat içinde, yirmi dört bin lafza-i celâl ve beş bin salavât-ı şerîfe'yi ifâya ve bunlara müdâvim olması lâzımdır.

MÜRŞİD-İ TEZKİYE olan zâtta bulunması lâzım gelen evsâf ve şerâit, mezâhib-i erbea'nın (***dört mezhebin) azimet*** kısmına muhâlif olan efâl ***(işler)*** ve a'mâl ***(ameller)*** ve harekâtından mahfuz ***(korunmuş)*** olması gerekir. Kendi etbâ ve müridânına **yirmi dört bin lafza-i celâl ve beş bin salavât-ı şerîfe**'yi telkîne me'zûn olması gerekir. Bilcümle Saâdât-ı Nakşibendiyye'yi ***(Nakşibendî silsilesindeki büyükleri)*** istediği zaman davete selâhiyeti olması lâzımdır. Asrında mevcut yirmi dört bin evliyây-ı kirâm hazerâtını bilmesi dahi gerekir. Mürşidin hangi resûl ve nebî'nin makâmında olduğunu bilmesi gerekir. Kendi müridânının üzerine olan ahvâle vâkıf ve ârif olması ***(bilmesi)*** lâzımdır. Kendi etbâ ve müridânını a'dâ-i erbea'nın ***(dört düşmanın***) mekrinden ***(hilelerinden)*** muhâfazaya dahi muktedir olması lâzımdır. Müridân ve etbânın kalblerinden evhâm ve hayâlât ve fütûru ***(zayıflık, ümitsizlik)*** dahi ref ü defe ***(yok etmeğe)*** selâhiyetli olması lâzımdır. Yirmi dört binden başlayıp yetmiş bine kadar zikre mezun olması dahi lâzımdır. Sâhib-i tevfîk ve erbâbı için bu zikir, bir saatlik vazifeden başka bir şey değildir; o kadar kolay ikmâl edilir.

MÜRŞİD-İ TASFİYE olan zâtta dahi, evvelki iki mürşidde bulunması gereken evsâfdan başka, evvelen âhirete ait umûrundan ***(hususlardan)*** zühd olması ***(kendini soyutlaması)*** gerekir. Hatıra mâsivâullah (***Allah'tan başka şeyler)*** gelmemesi için, mürşid tarafından mükellef ve muvazzaf olması lâzımdır. Bilcümle kâinât ve melekût kendisine fevt olmuş ***(kaybolmuş)*** olsa bile, bir zerre kadar ona nazar ve iltifatı olmaması lâzımdır. Levh-ü Mahfuzda yazılı bilcümle mukadderâta ittilâ etmesi ***(haberdar olması)*** lâzımdır. Etbâ ve müridânın üzerine, Cezbe-i Hayy'ı celbe dahi selâhiyet sahibi olması gerekir. Sohbet ve içtimâi, daima ekâbir evliyâullah ile olması lâzımdır. Müridânın her iki nefesi arasındaki otuz dört bin sırr-ı hikmete de vâkıf olması lâzımdır. Kur'ân-ı Kerîm'de mezkûr ***(geçen)*** beş yüz mâmûreyi ***(yapılması emredilen şeyleri),*** tamamen ifâ ***(yerine getirmesi)*** ve sekiz yüz cihet-i menhiyyeden ***(yapılmaması gereken şeylerden)*** uzak ve salim olması lâzımdır. Gerek güneş ve gerekse ay ve yıldızlardan vahdâniyyet-i ilâhiyyeye otuz üç kadar delil ve burhân çıkarması lâzımdır. Zamanın kutbunun ismini, nesebini bilmesi lâzımdır. **Bir saat zarfında yedi yüz bin adet zikr-i ilâhiyyeye muvaffak olması lâzımdır ki, buna tayy-ı lisân derler.**

MÜRŞİD-İ TERBİYE, mürşidin en yüksek mertebesidir. Bu zât, müctehid-i mutlak mertebesine ermiş olacaktır. İlme'l-yakîn, ayne'l-yakîn, hakka'l-yakîn ve bu mesâbiîn- den ulûm ve hakâikı anlaması ve idrak etmesi lâzımdır.

Beş adet irşâdın vücûhu kendisinde bulunması lâzımdır. Vecd-i irşâd ile müridi irşâda ale-l-ıtlak ***(mutlaka)*** me'zûn olması lâzımdır. Vücûh-u irşâd; inâyetullah, inâyet-i Resûl, inâyet-i meşâyıh ve mürşid ve inâyet-i melekü'l - mukînûn, âlât-ı irşâd; basîret, ferâset, teveccüh ve keşf-i hakikî, mevkûfu'l -a'lâ ve "elestü bi-rabbiküm" âleminin hakâyıkına vâkıf olması gerektir. Kendi etbâ ve müri-

dânının “elestü bi-rabbiküm" gününün hakâyık ve cera- yânına vâkıf olması lâzımdır. Kendi etbâı olmayanların dahi, derçce-i iman ve ahd-ü misâkına ittilâsı (***bilgisi)*** olması lâzımdır. Kur’ân-ı Azîmüşşân’ın Levh-ül Mahfûz’da bulunan hurûfun ***(harflerinin)*** ve âyâtın ***(âyetlerinin)*** ulûm ve esrârına da vâkıf olması lâzımdır. Kaza ve mukadderât-ı ilâhiyyenin mübrem ***(kaçınılmaz)*** ve muallak ***(şartlı)*** olanını da ayırması ve buna vâkıf olması lâzımdır. Kutbü’z -Zaman Hazretlerinin bilcümle vezâifini de bilmesi lâzımdır. Bir müridin hâlet-i nez'isinde ***(can çekişme anında)*** yanına gidip imdadına yetişmesi lâzımdır. Ve onu muâvenet-i hakikî ile ve imân-ı kâmil üzere Hakk’a teslim etmesi lâzımdır. Hatta bir saat zarfında, yirmi dört bin etbâ ve müridânı dünyadan intikâl edecek olsa bile, kâffesinin imdadına yetişme kuvvet ve kudsiyyetine mâlik olması lâzımdır. Bilcümle Esma-i Hüsnâ’nın, ulûm ve esrârına ve hakâyıkına vâkıf olması gerekir.

Bu zikredilenler haricinde mürşidlerde olması lâzım gelen daha nice evsâf ve şerâit vardır. Fakat bu kadarını kâfi gördük. Cenâb-ı Hakk bilcümle mürşidin ve mürebbînin nazar ve kuvvey-i zâtından cümlemizi, müstefîd ***(faydalanmak)*** ve müstefîz ***(feyizlenmek nasip)*** buyursun. Âmin.

(BURKAY Hasan Menâkıb-ı Şerefiyye [Kitap]. - Ankara (Beş Cilt) : Çınar Yayınları, 1995-2010, c. I, s. 40-43)